

Záznam

V odpovedi na maďarské Aide-mémoire pre reč ministra Dr. Ďurčanského podľa uznesenia slovenskej vlády má prislušný odstavec znieť takto:

Ministerstvo zahraničných vecí pripúšťa, že minister Dr. Ferdinand Ďurčanský použil vo svojej rozhlasovej reči uvedený výrok¹. Vyslovil však len svoju mienku a nie názor celej vlády.

Pokiaľ ide o nótu maďarskej vlády, slovenská vláda súhlasí, aby jako odpoveď bola do Budapešti zaslaná nóta tohoto obsahu:

Česko-slovenská vláda zásadne je za to, aby bol medzi Česko-Slovenskom a Maďarskom dobrý pomer. Také udalosti, aké sa stali v Šuranoch a Slanci, neprispievajú k utvoreniu dobrého pomeru a potom nemožno zabrániť, aby slovenská verejnosť na takéto udalosti noreagovala².

Prianím našim je, aby predpoklady dobrého pomeru boli vytvorené.

Zaznamenal:
Dr. Mikuš

SNA, Vládny delegát pri MZV, kart. 2, č. D - 5. Originál, strojopis.

¹ Pozri dok. č. 93, pozn. 1.

² Podľa správy Gy. Petravicha z 12. 1. 1939 predseda vlády Slovenskej krajiny rezumoval svoje výhrady voči maďarskej vládnej politike v niekoľkých bodoch: 1. masové vyhostovanie učiteľov z okupovaného územia, ktorých počet udával okolo 900 (pozri dok. č. 146, pozn. 5), 2. brutalita maďarských žandárov, s akou vystúpili proti slovenskému obyvateľstvu v Šuranoch, 3. rozširovanie máp veľkého Maďarska, na ktorej sa hranica medzi Maďarskom a Slovenskom pokladá za provizórnu, 4. v maďarskej školskej učebnici vydané v januári 1939 sa uvádza, že najvyšším pohorím Maďarska sú Tatry, 5. v Maďarsku sa používajú korešpondenčné karty, kde je vytlačený text znenia: „Bratislava bola maďarská a maďarská bude“, 6. vysielanie maďarského rozhlasu a písanie maďarskej tlače, 7. posledné vyhlásenia J. Esterházyho na adresu aplikácie princípu reciprocitu v menšínovej otázke (v sneme SK 21. 12. 1938 vyhlásil, že maďarská vláda za prepustenie jedného Maďara zo zamestnania na Slovensku bude reagovať prepustením 10 Slovákov v Maďarsku). Toto všetko nasvedčuje, že Maďarsko pokračuje v revizionistickej propagande a Slovensko musí sa proti nej brániť. - ZM HÚ SAV, FMMZV, inv. č. 2 239, K - 19, Kúm. pol 1938-7/7-931. Správa Gy. Petravicha z 12. 1. 1939 o rozhovore s J. Tisom.

101

4. január 1939, Praha.

Odpoveď česko-slovenského ministra zahraničných vecí F. Chvalkovského na nótu chargé d'affaires maďarského vyslanectva F. Rosty-Forgácsa o priání česko-slovenskej strany udržovať dobré susedské vzťahy.

Monsieur le Chargé d'affaires,

J'ai l'honneur d'accuser réception de la note No 617/b du 31 decembre 1938¹ par laquelle vous avez bien voulu porter à ma connaissance le point de vue de votre Gouvernement concernant la propagande récente en Slovaquie.

En réponse à votre demande si le Gouvernement Tchéco-slovaque est enclin à empêcher des manifestations dirigées contre la Hongrie, je tiens à déclarer que mon Gouvernement a le plus vif désir d'entretenir avec la Hongrie des relations de bon voisinage.

A condition de réciprocité il n'admettra ni des agitations ni des attaques dirigées contre la dignité de votre Pays.

Il est cependant de mon devoir de faire ressortir que des incidents graves du genre de ceux qui se sont produits notamment à Surany ne pouvaient qu'émouvoir au plus haut degré toute notre population.

Je saisis cette occasion de vous affirmer une fois de plus combien mon Gouvernement est désireux de voir régner aussitôt que possible le long de la frontière fixée à Vienne le calme nécessaire à l'établissement d'une collaboration amicale et vous prie d'agréer, Monsieur le Chargé d'affaires, les assurances de ma considération le plus distinguée.

Vážený pán chargé d'affaires.

Mám tú česť oznámiť Vám prijatie nóty č. 617/b z 31. decembra 1938,¹ v ktorej ste vyjadrili stanovisko Vašej vlády týkajúce sa propagandy na Slovensku.

Na Vašu otázku, či česko-slovenská vláda je pripravená zabrániť prejavom, ktoré smerujú proti Maďarsku, mám povinnosť Vám vyhlásiť, že moja vláda má eminentný záujem na udržiavaní dobrých susedských vzťahov s Maďarskom.

Aj pri akceptovaní princípu reciprocity neschvaľuje agitáciu ani výpady proti autorite Vašej krajiny.

Súčasne však mám povinnosť upozorniť, že závažné incidenty, ktoré sa udiali najmä v Šuranoch, môžu spôsobiť v celej našej verejnosti znepokojenie najvyššieho stupňa.

Využívam túto príležitosť, aby som Vás ešte raz ubezpečil, že moja vláda si želá, aby pozdĺž hranice, stanovené vo Viedni, čo najskôr zavládol pokoj, ktorý je nevyhnutný pre priateľskú spoluprácu. Zároveň, pán chargé d'affaires, Vás chcem ubezpečiť o svojej hĺbokej úcte.

AMZV ČR, KV, kart. 46, f.: Jednání s Maďarskem 1939, bez č. Kópia, strojopis.

¹ Nótu maďarskej vlády nepublikujeme. Text nóty pozri DIMK, III, s. 287, č. 167.

102

7. január 1939, Bratislava. Začiatok rokovania: 10.30 hod.

Záznam zo zasadnutia česko-slovenských predsedov komisií, rokujúcich v Budapešti, o ich činnosti a ďalšom postupe pri rokovaní.

Zápisnica

Schôdzu zahájil vládný delegát Dr. Josef Zvrškovec a vysvetlil príčinu schôdze. Pán predseda vlády¹ prejavil názor, že by ako protestné opatrenie na udalosti v Slanci² a v Šuranoch³ bolo treba prerušiť všetky rokovania s Maďarskom. Je našou úlohou zistiť, aký je stav rokovaní v jednotlivých komisiách a subkomisiách, čo je našim záujmom a aké rozhodnutie pánu predsedovi vlády doporučíme. Vyzval preto šéfov jednotlivých komisií, aby sa v tomto smere vyjadrili.

Ing. Janšák referuje o činnosti svojej komisie. Naznačil, akým spôsobom sa v komisií postupovalo, aké návrhy boli podané atď. Zmienil sa podrobne o ponuke maďarskej vlády na výmenu